

Nad'a ŽÁKOVÁ, Sportovní organizace v malém a velkém městě (TJ Sokol v Moravských Budějovicích a v Jihlavě od vzniku do roku 1938). Diplomová práce PF JU (Historický ústav FF JU), České Budějovice 2007, 104 s. + přílohy.

Posudek vedoucího diplomové práce:

Diplomantka Nad'a Žáková nazvala svou diplomovou práci **Sportovní organizace v malém a velkém městě (TJ Sokol v Moravských Budějovicích a v Jihlavě od vzniku do roku 1938)**. Správně v Úvodu své práce (s. 7) uvádí: „*Dějiny kterékoli obce tvoří kromě jiných složek i dějiny spolků. Pro svoji práci jsem si vybrala TJ Sokol, která zaujímala v životě města důležité místo.*“ Autorka tak vybrala pro srovnání sportovních aktivit dvě města z oblasti jihozápadní Moravy. Jako malé město zvolila Moravské Budějovice, jako velké město Jihlavu. Původně chtěla (s. 8) „*vypracovat historii více tělovýchovných organizací a postihnout tak události a aktivity z více úhlů pohledu. Největšími v obou městech byly TJ Sokol a Sportovní klub.*“ Nakonec od svého původního záměru ustoupila a soustředila svou veškerou pozornost, nikoliv však, dle mého názoru, přímo ke škodě věci, pouze na TJ Sokol. Žádná jiná sportovní organizace na území českých zemí neměla tak úzce spojené své osudy při plnění svého poslání (a lze oprávněně říci přímo vícedimenzionálního) s historickým vývojem tohoto středoevropského teritoria jako TJ Sokol. Předložená komparace diplomantkou zvolených měst - Moravské Budějovice versus Jihlava, přináší jistá nebezpečí a úskalí, daná zejména tím, že v případě Jihlavy bylo převažujícím (majoritním) obyvatelstvo německé národnosti, zatímco obyvatelstvo české národnosti zde tvořilo relativní menšinu (minoritu). Na otázku, jak tento aspekt diplomantka dokázala zvládnout, je možno odpovědět, že si složitosti této problematiky byla vědoma. Ukázala, i když ne vždy do všech možných, potřebných a žádoucích souvislostí, existenci zbývajících českých i německých spolků v obou městech. Zdokumentovala vliv a význam sokolského hnutí v rámci dobového vývoje obou moravských měst.

Diplomantka svou práci rozdělila na šest částí. V Úvodu (s. 7-10) nás seznamuje s důvody sepsání práce, provádí kritiku pramenů a použité literatury. Následuje kapitola Vznik TJ Sokol na našem území (s. 11-17), která přibližuje tradice

Sokola na území našeho státu. Její nedílnou součástí jsou stručné životopisy Jindřicha Fügnera a Miroslava Tyrše. Následující pečlivě strukturované kapitoly: Moravské Budějovice (s. 22-40), Jihlava, (s. 41-72), které jsou zaměřeny na 1) Zřizování spolků v obou městech, 2) Vznik a vývoj TJ Sokol ve městech a činnosti do roku 1918, 3) Činnost TJ Sokol v meziválečném čase (pro Moravské Budějovice 1918-1939, pro Jihlavu do roku 1938). Obě kapitoly jsou popisem vývoje sokolského hnutí v Moravských Budějovicích a v Jihlavě, a vycházejí z pečlivě shromážděných archivních materiálů i dobové literatury. Kapitola s názvem Srovnání (s. 73-93) porovnává: 1) Vznik jednot, 2) Sokolské prostory, 3) Kulturní, zábavnou a pořadatelskou činnost, 4) Počty obyvatel a národnostní skladbu měst, 5) Počty členů TJ Sokol. Jde o pokus srovnání obou sokolských jednot dle výše uvedených kritérií sledující aktivitu členů Sokola v obou moravských městech. Ukázalo se však, že srovnání je spíše popisem a výčtem, než potřebným, dokonalým a komplexním analytickým rozbohem. Přesto tuto část považuji za přijatelné a podstatné završení úsilí diplomantky, která vytěžila maximum z archivních materiálů, které pak převedla do pečlivě zpracovaných tabulkových příloh a grafů (a tak tímto svým způsobem částečně nahradila předchozí převážně popisný text!). Stejně tak pečlivě jsou zvládnuty i vybrané obrazové přílohy č. 1-20, které náležitě dokumentují předcházející text DP.

Závěr (s. 94-96) pak stručně rekapituluje dosažené výsledky autorčina bádání. Na tomto místě bych rád ocenil pečlivý a zodpovědný přístup diplomantky při celém procesu vzniku a tvorby předložené DP, založený zejména na studiu archivních materiálů, přičemž si vyzkoušela, i když dosažené výsledky asi plně neodpovídají jejímu vynaloženému úsilí a času, i oral history. Naďa Žáková vytvořila práci, která je jasným svědectvím o autorčině zaujetí tématem, vypovídající též o jejím přístupu k problematice regionální historie a jejích současných schopnostech a dovednostech.

DP proto s potěšením doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou **velmi dobře**.

PhDr. et PaedDr. Jiří Dvořák, Ph.D.

České Budějovice 3. ledna 2007